

Raden in Verzet

Eind november 2020

Raden in Verzet

- **Financiële situatie**
- **Terugkoppeling VNG & oproep!**
- **Enquête**
- **Voorbeeld amendement**

Beste collega raadsleden,

De begrotingen zijn naar de provincie gestuurd. Wij hadden – telefonisch en per e-mail - contact met heel wat collegae over de moeilijke beslissingen. Iedere raad heeft het op zijn eigen manier 'opgelost'. Soms door toch maar weer te bezuinigen, soms door het verhogen van de belastingen, en – zoals we in de media lezen – soms door de rekening naar het Rijk te sturen of een niet-sluitende begroting naar de provincie te sturen.

Helaas is het nog niet gelukt om echt tot het Rijk door te dringen en is er nog geen structurele oplossing. In dit bericht koppelen we terug wat we van de financiële situatie weten, vertellen we over de acties van de VNG en vooral kondigen we onze **enquête** aan, want we willen proberen om meer met elkaar van gedachten te wisselen en te kijken hoe jullie erin zitten. Verder ook een voorbeeld-amendement voor de collegae van de landelijke partijen om ervoor te zorgen dat het in ieder geval in de verkiezingsprogramma's van alle partijen terecht komt!

We rekenen op jullie steun, want

We zijn raadslid geworden omdat we het allerbeste willen voor onze gemeente en niet om de gemeente kapot te bezuinigen!

Hartelijke groet,
Actiecomité Raden in Verzet

Financiële situatie

We richten ons vooral op de volgende drie aspecten:

- Opschalingskorting
- Aanzuigende werking door Wmo abonnementstarief
- Megatekorten in de Jeugdzorg met nauwelijks sturingsmogelijkheden

Met betrekking tot de opschalingskorting heeft de minister besloten dat de komende twee jaar de verhoging van die korting niet wordt doorgezet. Dat is

een doorbraakje. We blijven natuurlijk strijden om de gehele korting van tafel te krijgen.

Minister De Jonge heeft aan de VNG laten weten dat hij de gemeenten niet verder wil compenseren dan wat oorspronkelijk aan het gemeentefonds is toegevoegd voor de aanzuigende werking van het Wmo abonnementstarief. Dat is een grote tegenvaller omdat inmiddels duidelijk is dat die 145 miljoen (2021) veel te weinig is.

Hoe groot de tekorten in de Jeugdzorg precies zijn is nog steeds niet duidelijk. De uitkomst van het lopende onderzoek wordt in december verwacht.

Terugkoppeling VNG & oproep!

We hebben met elkaar gezorgd dat onze motie op de ALV van de VNG op 25 september met bijna 100% van de stemmen is aangenomen. We hebben gesproken met de VNG en gevraagd naar de acties. Het volgende is in de VNG-brief aan de raadsleden gemeld.

Terugblik ALV 25 september

Leonard Geluk, algemeen directeur van de VNG, had op 4 november een gesprek met een groep raadsleden, waaronder de drie initiatiefnemers van het Actiecomité Raadsleden in Verzet. Met hen is gesproken over de moeilijke situatie van gemeenten en wat dat betekent voor raadsleden, en ook over het uitblijven van zichtbaar resultaat terwijl de bezuinigingen wel zichtbaar zijn.

Afgesproken is om via de VNG Raadsledennieuwsbrief meer te communiceren over de acties van de VNG om hier een oplossing voor te vinden, en om de gesprekken met de raadsleden periodiek te herhalen om de verbinding goed vast te houden.

De focus voor het najaar is gericht op de tekorten in het sociaal domein en dan vooral de aanzuigende werking van het abonnementstarief in de Wmo en de kosten van de Jeugdzorg. Onderzoeken die al eerder gestart waren naar deze kosten komen in het najaar uit, de VNG wil dat de tekorten die blijken uit de onderzoeken vergoed worden. In de media is er goed aandacht voor deze kwestie en de inzet van de VNG.

In december verwachten we de onderzoeken naar de kosten van de Jeugdzorg. De VNG stuurt op de vraag welke structurele middelen gemeenten nodig hebben om de discussie met het rijk te beslechten over de financiële randvoorwaarden voor de jeugdhulp.

Op basis van het onderzoek voert de VNG-gesprekken met het huidige Kabinet om tot een concreet antwoord op de vraag te komen welke structurele middelen gemeenten nodig hebben om de Jeugdwet uit te voeren, en welke maat-

regelen nodig zijn. De uitkomsten liggen vervolgens voor in de kabinetsformatie na de Tweede Kamerverkiezingen van 2021.

Oproep van de VNG

De VNG laat weten dat het keihard nodig is dat alle gremia van het gemeentebestuur, dus burgemeester, college én raad aan alle vertegenwoordigers van het rijk, ministers en Kamerleden, laten weten hoe hoog de nood is. Dus komt er iemand op werkbezoek in de gemeente? Laat dan niet alleen maar dingen zien waar je trots op bent, maar breng nadrukkelijk onder de aandacht dat het zo niet langer kan. De VNG laat weten dat het nodig is dat we laten merken dat de tekorten niet alleen een zaak van de VNG is, maar juist van ons allemaal!

Acties

De VNG geeft aan dat uit onderzoek is gebleken dat de Wmo-aanvragen van mensen met een hoog inkomen (100.000 euro plus) met 80% zijn gestegen. De VNG stimuleert gemeenten die een proefproces willen uitlokken om mensen met een (heel) hoog inkomen geen Wmo hulp in de huishouding meer toe te kennen. Ook wordt erover gesproken om mensen met een hoog inkomen voorlopig op een wachtlijst te zetten, en de mensen met lagere inkomens met voorrang tot de Wmo-zorg toe te laten. Dit staat zo niet in de wet, dus de vraag is of het haalbaar blijkt te zijn, maar het gaat vooral om het signaal!

Ons actiecomité zal in de enquête die we binnenkort uitzetten, vragen wat de collega-raadsleden ervan vinden.

Enquête

Binnenkort – we mikken op eind volgende week – zullen we een enquête sturen naar alle raadsleden.

De enquête sturen we naar de griffies, én naar alle mensen die zich hebben aangemeld via onze aanmeldingslink:

<https://docs.google.com/forms/d/1aLLrvWDCRkKq2fhCjJ7IsHpijXE910enNdOqtZ5s0x8/edit>

De enquête is niet anoniem. We hopen op een enorme response want via die enquête kan iedereen laten weten wat ze van de gang van zaken vinden en welke acties er gewenst zijn. Houd uw mail en/of de ingekomen stukken in de gaten!

Vraag vooral ook uw collega-raadsleden om zich te melden via de link, omdat we merken dat niet iedereen de ingekomen stukken altijd nauwkeurig bekijkt. En via de link kunnen we u direct benaderen.

Via de enquête willen we onder andere uitzoeken of het voor uw gemeente haalbaar is om te wachten tot na de kabinetsformatie bepaald wordt hoeveel de gemeenten er structureel bij krijgen of wilt u dat we aandringen om voor de jaren 2021 en 2022 – desnoods incidenteel – ook een extra aanvulling van het gemeentefonds nodig is.

Voorbeeld Amendement voor de verkiezingsprogramma's

Het is – zeker voor de kabinetsformatie – van groot belang dat in de verkiezingsprogramma's een passage over het gemeentebudget wordt opgenomen. U kunt hiervoor het volgende voorbeeld gebruiken:

Toevoegen aan de tekst:

Wie bepaalt, die betaalt! Bij zaken waarbij de Rijksoverheid de beleidsregels bepaalt, of aanvullende eisen stelt en waarbij een lagere overheid voornamelijk als uitvoeringsorganisatie wordt gebruikt, zoals is gebeurd bij de gemeenten bij Jeugdzorg en de Wmo, dient de Rijksoverheid ook voldoende financiële middelen beschikbaar te stellen om deze taken uit te voeren. Waar dit in het verleden niet voldoende gebeurd is, dient dit alsnog te gebeuren.

Toelichting:

Gemeenten zitten sinds de decentralisatie van de Jeugdzorg en recenter, de invoering van de WMO-abonnementstarieven, in grote financiële problemen. De gemeenten hebben echter geen enkel middel om zelfstandig de ontstane tekorten te dichten. De gemeenten kunnen bijvoorbeeld wettelijk niet besluiten om de kwaliteit of kwantiteit van de jeugdzorg te verminderen. Daarnaast beschikken ze ook niet over de mogelijkheden om

op een eerlijke en rechtvaardige manier de inkomsten substantieel te verhogen.

Daarom is het nodig om stelling in te nemen op de vraag hoe we als partij omgaan met beleidskwesties, waarbij lagere overheden voornamelijk als uitvoeringsorganisaties worden gebruikt. Het mag niet zo zijn dat de Rijksoverheid een bezuinig realiseert door de financiële verantwoordelijkheid van complexe beleidskwesties op lagere overheden af te schuiven.

Voor welke oplossing er bij specifieke beleidskwesties moet worden gekozen staat expliciet niet in dit amendement. Het gaat hier puur om het herstellen van een gezonde financiële verhouding tussen de Rijksoverheid en de lagere overheden.

Tot slot is het belangrijk om de schade, die de afgelopen jaren door de tekorten bij gemeenten is ontstaan, te herstellen. Gemeenten hebben hun reserves zo goed als volledig moeten opeten waardoor ook het beleid op belangrijke VVD-thema's zoals veiligheid, economie, wonen en de gemeentelijke lasten is uitgekleed.

Kort nieuws

Op vrijdagochtend 12 februari 2021 is volgende (buitengewone) ledenvergadering van de VNG.

Het bestuur van de VNG zal in december met het bestuur van het IPO (vereniging van provincies) overleggen over de financiële situatie van de gemeenten. Gekeken wordt onder andere hoe nog indringender zichtbaar gemaakt kan worden hoe groot de tekorten zijn en wat de gevolgen zijn voor het voorzieningenniveau van de gemeenten.

Contact

Ons mailadres is: radeninverzet@gmail.com

